

ชื่อเรื่อง การศึกษารูปแบบการดำเนินงานหมู่บ้านสมุนไพรบ้านคำย่านาง
ตำบลนาป่าแซง อำเภอบัวชุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ
ผู้วิจัย นางพุทธรัตน์ ศรีลาศักดิ์ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติงาน
สถานที่ทำงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาป่าแซง
ปีที่ทำ 2562 เบอร์โทรศัพท์ 088 - 3505669
รูปแบบการนำเสนอ Poster presentation

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินงานหมู่บ้านสมุนไพรตามวิถีชีวิตของชาวบ้านบ้านคำย่านาง ตำบลนาป่าแซง อำเภอบัวชุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ โดยมีขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรูปแบบการปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินงานหมู่บ้านสมุนไพร ความรู้ด้านยาสมุนไพร การมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการหมู่บ้านสมุนไพร ด้วยการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) 50 คน ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2561 – มกราคม 2562 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Paired t-test) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการดำเนินงานหมู่บ้านสมุนไพรประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาบริบทชุมชน 2) วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ 3) วางแผนร่วมกัน 4) เกิดการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านการใช้สมุนไพร 5) สะท้อนผลและสรุปผลลัพธ์หลังดำเนินการพบชาวบ้าน มีการเปลี่ยนแปลงระดับความรู้ การปฏิบัติ มีการใช้สมุนไพรในการรักษาโรคและบริโภคในวิถีชีวิตประจำวันและการมีส่วนร่วมด้านการใช้สมุนไพร โดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ส่วนกัน เกิดศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนระดับการดำเนินงานเพิ่มขึ้นกว่าก่อนดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

โดยสรุป ปัจจัยความสำเร็จของรูปแบบการดำเนินงานหมู่บ้านสมุนไพรตามวิถีชีวิตของชาวบ้าน คือการจัดตั้งกองทุนเพื่อระดมทุนในการผลิตสมุนไพร และสร้างให้เป็นศูนย์เรียนรู้ในระดับพื้นที่

ความสำคัญ: รูปแบบการดำเนินงาน; หมู่บ้านสมุนไพร; การพัฒนารูปแบบการจัดการ; วิถีชุมชน